

DÖVİZLİ SÖZLEŞMELERLE İLGİLİ UYGULAMALAR

Sirküler No: 2025/27
İstanbul, 24.03.2025

06.03.2025 tarih ve 32833 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “*Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin (2008-32/34) Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair (2025-32/72) Sayılı Tebliğ*” ile **06.03.2025 tarihinden itibaren taşıt sözleşmeleri hariç**, Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri **menkul satış sözleşmelerine ait sözleşme bedellerinin dövizle ödenebilmesi imkanı getirilmiştir**.

Tebliğ’de geçen “**menkul**” ibaresinin **gayrimenkul tanımına girmeyen her türlü mal ve eşyayı kapsadığı** 21.04.2022 tarihli Bakanlık Duyurusunda yer almaktadır.

Bu anlamda; ticari mallar (*hammadde, yarı mamul, veya mamul*), elektronik veya dayanıklı tüketim malları, makine, ekipman vb. satış sözleşmelerine ait bedeller ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılabilecek ve ödenebilecektir.

Aynı şekilde; 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu dayalı olarak, sermaye piyasası araçlarının (*yabancı sermaye piyasası araçları ve depo sertifikaları ile yabancı yatırım fonu payları da dahil*) döviz cinsinden oluşturulması, ihracı, alım satımı ve yapılan işlemlere ilişkin yükümlülüklerin döviz cinsinden kararlaştırılması mümkündür

Menkul satış sözleşmelerine yönelik bu düzenleme dışında, Tebliğde yer alan diğer sözleşmelerle ilgili hükümler geçerliliğini korumaktadır.

Buna göre, Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında yapacakları; gayrimenkul kiralama, gayrimenkul satış, iş, hizmet, eser ve finansal kiralama sözleşmelerinin (Tebliğde sayılan istisnalar hariç) döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması yasak olup, sözleşme bedelleri ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri de döviz veya dövize endeksli olarak yerine getirilemeyecektir.

Tebliğde yer alan bu hükümler doğrultusunda Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında yapacakları başlıca dövizli sözleşmelere ilişkin bilgilere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Türkiye’de Yerleşik Kişilerin Kendi Aralarında Yapacaklar Sözleşmeler		
Dövizli Sözleşme Türü	Döviz Cinsinden veya Dövize Endeksli	İstisnalar
<p>Yurt içi gayrimenkullere ait gayrimenkul satış sözleşmeleri (Konut ve çatılı iş yeri dâhil)</p> <p>Yurt içi gayrimenkullerle ilgili gayrimenkul kiralama sözleşmeleri (Konut ve çatılı iş yeri dâhil)</p>	Yapılamaz	<p>-T.C. vatandaşı olmayan Türkiye’de yerleşik kişilerin kişilerin alıcı veya kiracı olarak taraf oldukları gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama sözleşmeleri,</p> <p>-Kültür ve Turizm Bakanlığı belgeli konaklama tesisleri ile ilgili gayrimenkul kiralama sözleşmeleri</p> <p>-Gümrüksüz satış mağazalarının kiralanması ile ilgili kira sözleşmeleri</p>
İş sözleşmeleri	Yapılamaz	<p>-T.C. vatandaşı olmayan Türkiye’de yerleşik kişilerin taraf olduğu iş sözleşmeleri</p> <p>- Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışındaki faaliyetleri kapsamında iş sözleşmeleri</p> <p>-Gemi adamlarının taraf oldukları iş sözleşmeleri</p>

<p><u>Danışmanlık</u>, aracılık, taşımacılık dâhil, hizmet sözleşmeleri</p>	<p>Yapılamaz</p>	<p>-T.C. vatandaşı olmayan kişilerin taraf oldukları hizmet sözleşmeleri,</p> <p>-İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı işlemler kapsamındaki hizmet sözleşmeleri,</p> <p>-Türkiye’de yerleşik kişilerin yurtdışında gerçekleştirecek faaliyetleri kapsamında hizmet sözleşmeleri,</p> <p>-Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında yapacakları; Türkiye’de başlayıp yurtdışında sonlanan, yurtdışında başlayıp Türkiye’de sonlanan veya yurt dışında başlayıp yurtdışında sonlanan hizmet sözleşmeleri.</p> <p>-Türkiye’de yerleşik kişilerin Kültür ve Turizm Bakanlığı belgeli konaklama tesislerinde yapılacak konaklama hizmet sözleşmeleri.</p>
<p>Eser sözleşmeleri</p>	<p>Yapılamaz</p>	<p>Döviz cinsinden maliyet içeren eser sözleşmeleri</p>
<p>Taşıt satış sözleşmeleri hariç, menkul satış sözleşmeleri</p>	<p>Yapılabilir</p>	
<p>Taşıt kiralama sözleşmeleri hariç, menkul kiralama sözleşmeleri (Makine-techizat, ekipman sözleşmeleri vb.)</p>	<p>Yapılabilir</p>	
<p>Bilişim teknolojileri kapsamında yurt dışında üretilen yazılımlara ilişkin satış sözleşmeleri ile yurt dışında üretilen donanım ve</p>	<p>Yapılabilir</p>	

yazılımlara ilişkin lisans ve hizmet sözleşmeleri		
Finansal kiralama (leasing) sözleşmeleri	Yapılamaz	<p>- SPK kapsamındaki faaliyetlerle ilgili finansal kiralama sözleşmeleri</p> <p>-Gemilere ilişkin finansal kiralama sözleşmeleri</p> <p>-32 sayılı Kararın 17-17/A maddeleri kapsamında yapılacak finansal kiralama sözleşmeleri</p>
4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin yapılan sözleşmeler ile bu işlemlerle ilgili olarak Bankaların taraf olduğu sözleşmeler	Yapılabilir	
SPK Kapsamında, sermaye piyasası araçlarının döviz cinsinden oluşturulması, ihracı, alım satımı ve yapılan işlemlere ilişkin yükümlülükler (<i>Yabancı sermaye piyasası araçları ve depo sertifikaları ile yabancı yatırım fonu payları da dahil</i>)	Yapılabilir	
Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye’de bulunan; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin veya kontrolüne sahip bulunduğu şirketler ile taraf oldukları iş ve hizmet sözleşmeleri	Yapılabilir	
Dışarıda yerleşik kişilerin, serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölgelerdeki şirketlerin	Yapılabilir	

işveren veya hizmet alan olarak taraf olduğu iş ve hizmet sözleşmeleri		
-Türkiye’de yerleşik yolcu ve kargo taşımacılığı yapan ticari havayolu işletmelerinin, -Hava taşıma araçlarına parça, aksam ve teknik bakım hizmeti veren şirketlerin, -Sivil havacılık mevzuatı kapsamında havalimanlarında yer hizmeti verme ruhsatı alan özel veya tüzel hukuk kişiliği olan kuruluşlara ait işletme ve şirketler ile bunların doğrudan veya dolaylı olarak sermayelerinin en az %50’sine sahip oldukları ortaklıkların, Türkiye’de yerleşik kişilerle yaptıkları tüm sözleşmeler (<i>gayrimenkul satış ve kiralama sözleşmeleri hariç</i>)	Yapılabilir	
<u>Tıbbi Cihaz ve İn Vitro Tanı Amaçlı Tıbbi Cihaz Yönetmeliği</u> kapsamında Türkiye’de yerleşik onay almış kuruluşların üretici firmalarla yaptığı hizmet sözleşmeleri ve Türkiye’de yerleşik kişilerle yaptıkları iş sözleşmeleri	Yapılabilir	

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla.

RSM Turkey Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
Member of RSM International

